

education

Department:

Education

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT- EKSAMEN

GRAAD 12

AFRIKAANS HUISTAAL

MODELVRAESTEL (MEMORANDUM)

VRAESTEL 3

SKRYFVRAESTEL 2008

PUNTE: 100

TYD: 2½ uur

Hierdie memorandum bestaan uit 3 bladsye en rubriek.

AFRIKAANS HUISTAAL
GRAAD 12
MODELVRAESTEL 3
ALGEMENE ASSESSERINGSRIGLYNE

Afdeling A word volgens die rubriek uit 50 geassesseer.

AFDELING A : KREATIEWE TEKS (OPSTEL)

1.1 VERHALENDE OPSTEL

Hou die volgende in gedagte:

- Dit gaan oor iets wat gebeur het en vertel word.
- Dit is opreg en met entoesiasme geskryf.
- Die inhoud is boeiend en interessant, dit oortuig en ontwikkel logies, daarom is die inhoud samehangend.
- Die verhaal word uit eie ervaring geskryf, maar kan fiktief wees.
- Karakterisering oortuig en die agtergrond / atmosfeer is geslaagd.

1.2 BESKRYWENDE OPSTEL

Hou die volgende in gedagte:

- Waarnemings met al vyf sintuie wat goeie woordeskaf vereis.
- Insig, begrip, 'n eie belewing en sinvolheid geniet aandag. (Dus meer as net die opnoem van waarnemings.)
- Tekste kan varieer van meer realisties na 'n verdieping in die aanbieding.
- Eie gevoelens oor dit wat beskryf word, kan gegee word.
- Plekke en gebeure word presies en akkuraat beskryf.
- Karakters moet lewensgetrou wees: innerlik en uiterlik.
- Beeldspraak, idiome en spreekwoorde word op 'n oorspronklike wyse aangewend.

1.3 BEREDENERENDE OPSTEL

Hou die volgende in gedagte:

- Dit gaan oor iets waaroor standpunt ingeneem word.
- BEIDE kante van die argument moet beredeneer word (Kyk opdrag)
- Die inhoud oortuig en ontwikkel logies en helder.
- 'n Gevolgtrekking word bereik.
- Die leser word deur die skrywer se standpunt oortuig.
- Oorredende en emotiewe taalgebruik kom voor.

1.4 VISUELE PRIKKELS

Hou die volgende in gedagte:

- Die prikkels leen hulle tot verskillende aanbiedings.
- Daar mag slegs oor EEN prikkel geskryf word.
- Verhalend/beskrywend/beredenerend: kyk 1.1 -1.3.
- FEITELIKE opstel: Feitelike navorsing word aangebied.
Feite word akkuraat gegee.

Die leser word tot insig en kennis gelei.
Die spreker bly neutraal.

- BETOGENDE opstel: 'n Gebalanseerde, objektiewe standpunt word ingeneem.
- BESPIEGELENDE opstel: Die probleem, situasie, saak, onderwerp word omskryf.
Die onderwerp word bepeins, oordink.
Verskillende opsies word teen mekaar opgeweeg en 'n eie mening word gevorm (logies en sistematies).

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKSTE

Afdeling B word volgens die rubriek uit 30 geassesseer.

VRAAG 2

2.1 ARTIKEL

- Gepaste vorm
- Inhoud: oorspronklik en kreatief, oortuigend
- Toon, styl en register moet gepas wees
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering

2.2. REDAKSIONELE KOMMENTAAR

- Gepaste vorm
- Toonaard, register en styl is gepas.
- Die saak word duidelik gestel.
- Die redakteur neem duidelik standpunt in.
- Stellings word gemotiveer.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering.

2.3 TOESPRAAK

- Toonaard, register en styl is gepas.
- Inhoud: oorspronklik, kreatief.
- Toon, styl en register moet gepas wees.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik, paragrafering.

TOTAAL AFDELING B: 30

AFDELING C: KORTER TRANSAKSIONELE TEKSTE

Afdeling C word volgens die rubriek uit 20 geassesseer

VRAAG 3

3.1 GRAFFITI- MUUR

- Ten minste twee of meer vriende moet genoem word.
- Opvallende kenmerke/eienskappe van die vriende word genoem.
- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik moet aandag geniet.
- Dit kan kreatief aangebied word.
- Volsinne word gebruik: geen telegramstyl nie.

3.2 SPRAAKBORRELS

- Sinstruktuur, spelling, leestekens, taalgebruik
- Volsinne word gebruik: geen telegramstyl nie.
- Daar moet 'n logiese orde wees.
- Dit moet aansluit by die visuele voorstelling.

3.3 INSTRUKSIES

- Puntsgewys.
- Logies en duidelik geformuleer.
- Korrekte terminologie.

3.4 WENKE

- Puntsgewys.
- Logies en duidelik geformuleer.
- Logiese orde.
- Uitvoerbaar.

TOTAAL AFDELING C: 20

TOTAAL VIR VRAESTEL: 100

		<u>Uitmuntend</u>	<u>Verdienstelik</u>	<u>Beduidend</u>	<u>Voldoende</u>	<u>Matig</u>	<u>Basics</u>	<u>Ontoereikend</u>
AFRIKAANS HUISTAAL RUBRIEK NSS AFDELING A: OPSTEL 50 PUNTE								
	<u>TAAL</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Taal, punktuasie effekief gebruik. Gebruik gevorderde en gepaste figuurlike taal. - Woordkeuse gevorderd en uitgebreid. - Sinne en paragrawe briljant saamgestel. - Styl, toon, register hoogs toepaslik vir onderwerp. - Teks feitlik foutvry na proeflees en redigering - Lengte in ooreenstemming met vereistes van onderwerp. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taal, punktuasie korrek, en kan figuurlike taal toepaslik gebruik. - Woordkeuse gevareerd en kreatief. - Sinne en paragrawe goed saamgestel. - Styl, toon, register kan plek-plek foutief wees, maar opstel maak nog sin. - Teks meestal foutvry na proeflees en redigering - Teks grootliks foutvry na proeflees en redigering - Lengte korrek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taal en punktuasie meeestal korrek. - Woordkeuse voldoende. - Sinne en paragrawe goed saamgestel. - Styl, toon, register ontbrek vir onderwerp. - Teks meestal foutvry na proeflees en redigering - Lengte korrek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taal eenvoudig, punktuasie voldoende. - Woordkeuse verkeerd gebruik. - Sinne en paragrawe foutief, opstel maak nog sin. - Styl, toon, register pas konsekwent by vereistes vir samehang. - Teks het baie foute na proeflees en redigering. - Lengte – te lank / kort. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taal middelmatig en punktuasie word fout. - Woordkeuse beperk. - Elementêre konstruksie van sinne en paragrawe. - Styl, toon, register ontbrek aan samehang. - Teks het wemel van foute na proeflees en redigering. - Lengte – te lank / kort. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taal en punktuasie uiter swak. - Woordkeuse ontoepaslik. - Sinne en paragrawe deurmekaar en sonder samehang. - Styl, toon, register foutief in alle aspekte. - Teks wemel van foute en is steeds deurmekaar na proeflees en redigering. - Lengte – ver te lank / kort. 	
INHOUD		Kode 7: 80-100%	Kode 6: 70-79%	Kode 5: 60-69%	Kode 4: 50-59%	Kode 3: 40-49%	Kode 2: 30-39%	Kode 1: 00-29%
<u>Uitmuntend</u> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoud uitstaande, baie oorspronklik. - Idees: gedagtegang uitdagend, uitgebreid. - Samehangende ontwikkeling van onderwerp. Duidelike, uitstaande besonderhede. Krities bewus van onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose beplande opstel. 	80-100% Kode 7	40 - 50	38 - 42	35 - 39				
<u>Verdienstelik</u> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoud prysenswaardig, oorspronklik. - Idees: verbeeldingryk en interessant. - Logiese ontwikkeling van inhoud. Samehangend - Krities bewus van impak van taal. - Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot aanbieding van goed beplande opstel. 	70-79% Kode 6	38 - 42	35 - 39	33 - 37	30 - 34			
<u>Beduidend</u> <ul style="list-style-type: none"> - Inhoud is gegrond, redelik samehangend. - Idees: interessant, oortuigend. - Verskeie toepaslike besonderhede ontwikkel. - Kritiese bewustheid van taal is duidelik. - Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot die aanbieding van 'n baie goeie opstel. 	60-69% Kode 5	35 - 39	33 - 37	30 - 34	28 - 32	25 - 29		
Voldoende <ul style="list-style-type: none"> - Inhoud aanvaarbaar ,samehang voldoende. - Idees: interessant, oorspronklikheid is voldoende - By sommige aspekte is daar ontwikkeling van die nodige besonderhede. - Soms is daar tekens van kritiese bewustheid van taal. - Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot aanvaarbare aanbieding van opstel. 	50-59% Kode 4		30 - 34	28 - 32	25 - 29	23 - 27	20 - 24	

Matige - Inhoud middelmatig, gewoon. Leemtes in samehang. - Idees: meestal relevant, oorspronklikheid beperk. - Mees belangrike besonderhede is teenwoordig. - Kritiese taalbewustheid beperk. - Bewys van beplanning en / of konsep daarvan lei tot middelmatige, samehangende aanbieding van opstel.	40- 49% Kode 3				25 – 29	23 – 27	20 – 24	18 – 22	15 – 19
Basiese -Inhoud nie altyd duidelik, samehang ontbreek. - Idees: min idees, gereelde herhaling. - Onderwerp nie deurgaans aangespreek nie, gedagtegang kan tog gevolg word. - Beplanning onaanvaarbaar vir Huistaalvlak, opstel nie goed aangebied nie.	30- 39% Kode 2					20 – 24	18 – 22	15 – 19	03 – 17
Ontoereikend -Inhoud grootliks nie van toepassing nie. Geen samehang. - Idees: vervelig, herhalend, nie oor onderwerp nie. - Ontoereikende beplanning, swak aanbieding van opstel.	0 0-29% Kode 1						15 – 19	03 – 17	00 – 14

		Uitmuntend	Verdienstelik	Beduidend	Voldoende	Matige	Basies	Ontoereikend
AFRIKAANS HUISTAAL RUBRIEK NSS								
AFDELING B: LANGER TRANSAKSIONELE TEKSTE	TAAL	- Formaat is van 'n hoogstaande standaard. - Teks is grammataal korrek en briljant saamgestel. - Woordkeuse van hoogstaande standaard en uiters geskik vir die doel, gehoor en konteks. - Styl, toon, register is van hoogstaande standaard en hoogs toepaslik. - Na proeflees en redigering is teks feitlik foutvry. - Lengte korrek.	- Reëls van betrokke formaat baie goed toegepas. - Teks is bate goed saamgestel en korrek. - Woordkeuse is baie geskik vir die doel, gehoor en konteks. - Styl, toon en register is meestal toepaslik vir die vereistes van die teks. - Na proeflees en redigering is teks grootliks foutvry. - Lengte korrek.	- Voldoen goed aan formaatvereiste van teks. - Teks is goed saamgestel en lees maklik. - Woordkeuse is toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks. - Styl, toon en register is meestal toepaslik. - Na proeflees en redigering is teks meestal foutvry. - Lengte korrek.	- Voldoen aan formaatvereiste van teks. - Teks is so saamgestel dat dit maklik lees. Foute beïnvloed nie leesbaarheid nie. - Woordkeuse is gedekteelik beperk en nie baie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. - Styl, toon en register nie geskik nie. - Gebreke in styl, toon en register. - Na proeflees en redigering het teks verskeie foute. - Lengte te lank of te kort.	- Het 'n matige idee van formaat van teks. - Teks is swak saamgestel en moeilik om te volg. - Woordkeuse het remediëring nodig en nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. - Styl, toon en register nie geskik nie. - Teks besaai van foute t.s.v. proeflees en redigering. - Lengte te lank of te kort.	- Het nie formaat van teks toegepas nie. - Teks is baie swak saamgestel en baie moeilik om te volg. - Woordkeuse het ernstige remediëring nodig en nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. - Styl, toon en register korrespondeer nie met onderwerp nie. - Teks besaai van foute en deurmekaar t.s.v. proeflees en redigering. - Lengte ver te lank of te kort.	
30 PUNTE								
INHOUD		Kode 7: 80-100%	Kode 6: 70-79%	Kode 5: 60-69%	Kode 4: 50-59%	Kode 3: 40-49%	Kode 2: 30-39%	Kode 1: 00-29%
<ul style="list-style-type: none"> - Uitgebreide gespesialiseerde kennis van vereistes vir teks. - Vertoon 'n grondige bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou streng fokus, geen afwyking nie. - Algehele samehang in terme van inhoud en idees, baie uitgebreid, alle besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose en goed beplande teks. 	Kode 7: 80-100%	24 - 30	23 - 25	21 – 23				
<ul style="list-style-type: none"> - Baie goede kennis van vereistes vir teks. - Vertoon 'n grondige bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwyking nie - Inhou en idees van teks is samehangend, baie goede uitbreiding, al die besonderhede ondersteun die onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van 'n goed beplande teks. 	Kode 6: 70-79%	23 - 25	21 – 23	20 – 22	18 – 20			
<ul style="list-style-type: none"> - Redelike kennis van vereistes van teks. - Vertoon 'n algemene bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Skryfwerk – leerder behou fokus, geringe afwyking. - Inhou en idees van teks is meestal samehangend, goede uitbreiding, meeste van die besonderhede ondersteun die onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van 'n goed beplande teks. 	Kode 5: 60-69%	21 - 23	20 - 22	18 – 20	17 – 19	15 – 17		

<p>Voldoende</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende kennis van vereistes van teks. - Vertoon 'n bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Skryfwerk – leerder wyk van die onderwerp af, maar belemmer nie die oorhoofse betekenis nie. - Inhoud en idees van teks is l samehangend, uitbreiding, van die besonderhede ondersteun die onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van 'n bevredigende teks. 				18 - 20	17 – 19	15 – 17	14 – 16	12 – 14		
<p>Matige</p> <ul style="list-style-type: none"> - Matige kennis van vereistes van teks Reaksie op teks vertoon 'n beperkte fokus. - Vertoon 'n beperkte bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Skryfwerk: leerder wyk af, belemmer betekenis van teks plek-plek. - Inhoud en idees van teks is nie altyd l samehangend, besonderhede ondersteun die onderwerp soms. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot middelmatige, samehangende aanbieding van teks. 			Kode 4: 50-59%			15 - 17	14 – 16	12 - 14	11 – 13	09 - 11
<p>Basiese</p> <ul style="list-style-type: none"> - Basiese kennis van vereistes van teks Reaksie op teks vertoon 'n baie beperkte fokus. - Vertoon 'n baie beperkte bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Skryfwerk: leerder wyk af, betekenis van teks plek-plek nie van toepassing. - - Inhoud en idees van teks is nie altyd l samehangend, min besonderhede ondersteun die onderwerp. - Beplanning/konsep onaanvaarbaar vir Huistaalvlak, teks nie goed aangebied nie. 		Kode 3: 40-49%					12 - 14	11 - 13	09 – 11	02 – 10
<p>Ontoereikend</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen kennis van vereistes vir teks nie. - Vertoon geen kennis van wyer kontekste in skryfwerk nie (portefeuilje). - Skryfwerk: leerder wyk af, betekenis van teks nie van toepassing nie. - Inhoud en idees nie samehangend, baie min besonderhede ondersteun die onderwerp. - Onvoldoende beplanning/konsep. Teks swak aangebied. 	Kode 1: 00-29%							09 - 11	02 – 10	00 - 08

		<u>Uitmuntend</u>	<u>Verdienstelik</u>	<u>Beduidend</u>	<u>Voldoende</u>	<u>Matige</u>	<u>Basiese</u>	<u>Ontoereikend</u>
AFRIKAANS HUISTAAL RUBRIEK NSS AFDELING C : KORTER TRANSAKSIONELE TEKSTE 20 PUNTE	TAAL	<ul style="list-style-type: none"> - Formaat is hoog- staande en toepaslike - Teks is grammatikaal korrek en briljant saamgestel. - Woordkeuse van hoogstaande standaard en uiters geskik vir die doel, gehoor en konteks. - Styl, toon, register is hoogs toepaslik. - Na proeflees en redigering is teks foutvry. - Lengte korrek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Noodsaaklike reëls van formaat is baie goed toegepas. - Teks is korrek en goed saamgestel. - Woordkeuse is baie geskik vir die doel, gehoor en konteks. - Gepaste styl, toon, register vir vereistes van opdrag. - Na proeflees en redigering is teks grootliks foutvry. - Lengte korrek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Noodsaaklike reëls van formaat is toegepas. - Teks goed saamgestel en lees maklik. - Woordkeuse is geskik vir die doel, gehoor en konteks. - Styl, toon, register is meestal toepaslik. - Na proeflees en redigering is teks meestal foutvry. - Lengte korrek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Noodsaaklike reëls van formaat is vaag toegepas - natalige foute is gemaak. - Teks is basies saamgestel. Verskeie foute. - Woordkeuse is beperk en nie baie gepas vir die doel, gehoor en konteks. - Na proeflees en redigering is teks meestal foutvry. - Lengte korrek. 	<ul style="list-style-type: none"> - Noodsaaklike reëls van formaat is baie vaag toegepas. - Teks is swak saamgestel en moeilik om te volg. - Woordkeuse het remediëring nodig en nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. - Styl, toon en register nie geskik nie. - Teks besaai van foute t.s.v. proeflees en redigering. - Lengte te lank of te kort. 	<ul style="list-style-type: none"> - Noodsaaklike reëls van formaat is nie toegepas nie. - Teks is swak saamgestel en baie moeilik om te volg. - Woordgebruik het ernstige remediëring nodig en nie toepaslik vir doel, gehoor en konteks van teks nie. - Styl, toon en register nie in ooreenstemming met onderwerp nie. - Teks besaai van foute en deurmekaar t.s.v. proeflees en redigering. - Lengte ver te lank of te kort. 	
INHOUD		Kode 7: 80-100%	Kode 6: 70-79%	Kode 5: 60-69%	Kode 4: 50-59%	Kode 3: 40-49%	Kode 2: 30-39%	Kode 1: 00-29%
<u>Uitmuntend</u> <ul style="list-style-type: none"> - Uitgebreide gespesialiseerde kennis van vereistes van teks. - Vertoon 'n grondige bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuille). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwyking. - Algehele samehang wat inhoud en idees betref, hoogstaande uitbreiding, al die besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose en goed beplande teks. 	Kode 7 : 80-100%	16 – 20	16	14 - 16				
<u>Verdienstelik</u> <ul style="list-style-type: none"> - Baie goeie kennis van vereistes van teks. - Vertoon 'n breë bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuille). - Gedissiplineerde skryfwerk – leerder behou fokus, geen afwyking. - Is samehangend wat inhoud en idees betref, baie goeie uitbreiding, al die besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van goed beplande teks. 	Kode 6: 70-79%	16	14 - 16	14	12 – 14			

Beduidend - Goeie kennis van vereistes van teks.. - Vertoon 'n algemene bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Skryfwerk – leerder behou fokus, klein afwykings. - Teks is meestal samehangend wat inhoud en idees betref, uitbreiding, meeste van besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van foutlose en goed beplande teks.	Kode 5: 60-69%	14 – 16	14	12 – 14	12	10 – 12		
Voldoende - Voldoende kennis van vereistes van teks.. - Vertoon 'n bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Skryfwerk – leerder wyk af, maar dit belemmer nie betekenis nie. - Teks voldoende samehangend wat inhoud en idees betref, sommige besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot aanbieding van 'n bevredigende teks.	Kode 4: 50-59%		12 - 14	12	10 - 12	10	08 - 10	
Matige - Matige kennis van vereistes van teks. Respons op opdrag toon beperkte fokus. - Vertoon 'n beperkte bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Leerder wyk af, betekenis plek-plek vaag. - Teks matig samehangend wat inhoud en idees betref, sommige besonderhede ondersteun onderwerp. - Bewys van beplanning en/of konsep daarvan lei tot middelmatige, samehangende aanbieding van teks.	Kode 3: 40-49%			10 – 12	10	08 – 10	08	06 – 08
Basiese - Net basiese kennis van vereistes van teks. Respons op opdrag toon baie beperkte fokus. - Vertoon 'n baie beperkte bewustheid van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Leerder wyk af, betekenis soms onduidelik. - Teks nie altyd samehangend wat idees en inhoud betref. Baie min besonderhede ondersteun onderwerp. - Beplanning/konsep onaanvaarbaar vir Huistaalvlak, teks nie goed aangebied nie.	Kode 2: 30-39%				08 – 10	08	06 - 08	02 – 06
Ontoereikend - Geen kennis van vereistes van teks. - Vertoon geen kennis van wyer kontekste in skryfwerk (portefeuilje). - Leerder wyk af, betekenis onduidelik. - Teks nie samehangend wat idees en inhoud betref nie. Weinig besonderhede ondersteun onderwerp. - Onvoldoende beplanning/konsep. Teks swak aangebied	Kode 1: 00-29%					06 – 08	02 – 06	00 – 02

